

Nr 207.

Av herr **Holmgren**, angående fördelningen mellan staten och enskilda rysslandssvenskar av visst staten tillgodofört belopp.

Sedan riksdagen genom skrivelse av den 28 juni 1933, nr 391, godkänt grunderna för i statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden den 15 maj 1933 omförmälda tvenne sammanhängande uppgörelser, mellan *dels* Stockholms Enskilda Bank och Svenska staten, *dels ock* Svenska staten och Sovjetunionen, avseende fördelning av ett år 1917 av en rysk bankinrättning i Enskilda Banken deponerat guldparti till ett värde av omkring 5 milj. rubel, ävensom bemyndigat Kungl. Maj:t att å Svenska statens vägnar gentemot Stockholms Enskilda Bank ikläda sig vissa i nämnda statsrådsprotokoll angivna förpliktelser, så hava ifrågavarande avtal gått i verkställighet.

I enlighet härmed har Svenska staten, sedan guldpartiet övertagits av riksbanken, utav valutan tillförts 5.203.365:— kronor för att därmed göra sig täckt för vissa äldre fordringar mot ryska staten, såsom Svenska Röda Korsets, Statens Järnvägars ersättningsanspråk för invalidtransporter m. m. Genom beloppet, 5.203.365:—, skulle staten erhålla full täckning för samtliga sina från den ryska revolutionen härstammande fordringsanspråk mot Sovjetunionen, anspråk som redan till huvudsaklig del avskrivits. På grund av dessa avskrivningar har nu ett belopp av ej mindre än 3.849.933:— kronor kunna tillföras inkomsttiteln diverse utgifter.

Redan innan ovannämnda tvenne avtal träffades hade emellertid en av Kungl. Maj:t utsedd kommitté av sakkunniga avgivit ett utlåtande, enligt vilket rysslandssvenskarna intoge en särställning i jämförelse med andra utlands- eller hemsvenskar, varjämte de förluster de lidit genom nationalisering av egendom i Ryssland intoge en särställning framför andra förluster, och förklarade de sakkunniga skäl föreligga för att av statsmedel i viss utsträckning bereda rysslandssvenskarna någon ersättning i de fall, där sådan ersättning kunde vara av mera väsentlig betydelse.

Med stöd av sakkunnigutlåtandet har Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition, tredje huvudtiteln, punkt 23, föreslagit riksdagen att för viss gottgörelse åt förut i Ryssland bosatta svenska undersåtar, för budgetåret 1934—1935, anvisa ett extra reservationsanslag av kronor 1 million.

Svenska staten synes mig emellertid icke kunna åberopa mer berättigade anspråk för sina i huvudsak genom hjälpverksamhet uppkomna fordringar å ovannämnda guldparti än en var enskild rysslandssvensk, som genom den ryska konfiskationen åsamkats ekonomiska förluster; vartill — förutom all-

så den olika grunden för fordringsanspråkens uppkomst — kommer att rysslandssvenskarna vid sidan av de ekonomiska lidit ouppskattbara personliga förluster.

Med anledning härav hemställer jag, att riksdagen måtte besluta,

att hela beloppet, 5.203.365: — kronor, odelat skall reserveras att fördelas mellan staten och de enskilda rysslandssvenskarna i proportion till vars och ens fordran. Statens och de enskildas fordringar skola alltså vid avgörandet av fördelningen av anslaget fullt likställas.

Stockholm den 23 jan. 1934.

Bj. Holmgren.
